

Nr 33

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar; given Stockholms slott den 3 januari 1957.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändring i lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar.

GUSTAF ADOLF

Gunnar Hedlund

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändrad gränsdragning i fråga om tillämpningsområdet för 1942 års lag om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar, varigenom anläggningar, som icke längre kan anses vara av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket, undantages från lagens tillämpning.

Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar

Härigenom förordnas, att 2 och 17 §§ lagen den 12 juni 1942 om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

2 §.

Med anläggning, som i 1 § sägs, avses

1) elektriskt kraftverk, som är avsett för generatoreffekt av minst *två-tusenfemhundra* kilovoltampère;

2) anläggning för tillgodogörande av vattenkraft genom vattenreglering, om vattenmagasinet är avsett att rymma minst etthundra miljoner kubikmeter;

3) elektrisk ledning, som är avsedd för spänning av minst *fjrtio* kilovolt mellan två ledare; samt

4) transformator- eller kopplingsstation, vilken är avsedd för spänning *som under 3) sägs* och en genomgångseffekt av minst *två-tusen-femhundra* kilovoltampère.

17 §.

Klagan över krigsskydds nämndens beslut må föras hos Konungen genom besvär, *vilka skola hava inkommit till vederbörande statsdepartement före klockan tolv å trettionde*

(Föreslagen lydelse)

2 §.

Med anläggning, som i 1 § sägs, avses

1) elektriskt kraftverk, som är avsett för generatoreffekt av minst *tio-tusen* kilovoltampère;

2) anläggning för tillgodogörande av vattenkraft genom vattenreglering, om vattenmagasinet är avsett att rymma minst etthundra miljoner kubikmeter;

3) elektrisk ledning, som är avsedd för spänning av minst *etthundra* kilovolt mellan två ledare; samt

4) transformator- eller kopplingsstation, vilken är avsedd för spänning *av minst fjrtio kilovolt mellan två ledare* och en genomgångseffekt av minst *tio-tusen* kilovoltampère.

17 §.

Klagan över krigsskydds nämndens beslut må föras hos Konungen genom besvär. Där ej annorlunda förordnas, skall beslutet dock omedelbart lända till efterrättelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

*dagen efter den, då klaganden erhö-
del av beslutet. Där ej annorlunda
förordnas, skall beslutet dock ome-
delbart lända till efterrättelse.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli
1957.

Beträffande överklagande av be-
slut, som meddelats före denna lags
ikraftträdande, skola äldre bestäm-
melser tillämpas.

---

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 decem-
ber 1956.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, försvars- och kommunikationsdepartementen anmäler chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Hedlund, fråga om *ändring i lagen om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar* samt anför härvid följande.

Lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar stadgar, att beträffande anläggningar av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket skall i fråga om åtgärder till skydd mot skada genom luftanfall eller annan krigshandling eller sabotage gälla de särskilda bestämmelser som angives i lagen. I lagtexten har därefter gjorts en avgränsning av sådana anläggningar som skall anses vara av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket. Gränsdragningen har därvid skett efter anläggningarnas storlek. Ärenden rörande vidtagande av skyddsåtgärder enligt nämnda lag prövas av krigsskyddsnämnden för kraftanläggningar.

I skrivelse den 18 augusti 1956 har krigsskyddsnämnden anförts, att en del av de kraftanläggningar som anges i lagen icke längre kan sägas vara av den storleksordning, att de har väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket. Nämnden har därför föreslagit en annan gränsdragning, enligt vilken vissa mindre anläggningar skulle falla utanför lagens tillämpningsområde.

Över nämndens framställning har efter remiss yttranden avgivits av vattenöverdomstolen, chefen för försvarsstaben, kommerskollegium, civilförsvarsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap samt länsstyrelserna i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län ävensom svenska vattenkraftföreningen och svenska elektricitetsverksföreningen.

Jag anhåller nu att få taga upp detta ärende till närmare behandling.

Gällande bestämmelser

Lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar innehåller särskilda bestämmelser angående åtgärder för

att skydda vissa kraftanläggningar mot skada genom luftanfall eller annan krigshandling eller sabotage. Bestämmelserna äger enligt 1 § tillämpning beträffande anläggning av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket.

I 2 § anges vilka anläggningar som omfattas av lagen. Dessa anläggningar är

1) elektriskt kraftverk, som är avsett för generatoreffekt av minst två-tusenfemhundra kilovoltampère;

2) anläggning för tillgodogörande av vattenkraft genom vattenreglering, om vattenmagasinet är avsett att rymma minst etthundra miljoner kubikmeter;

3) elektrisk ledning, som är avsedd för spänning av minst fyrtio kilovolt mellan två ledare; samt

4) transformator- eller kopplingsstation, vilken är avsedd för spänning som under 3) sägs och en genomgångseffekt av minst tvåtusenfemhundra kilovoltampère.

Föreskrifter angående vilka skyddsåtgärder som skall vidtagas finns i 3 och 4 §§. 3 § innehåller ett allmänt stadgande om att ny anläggning eller ombyggnad, ändring eller utvidgning skall utföras på ett med hänsyn till förhållandena i varje särskilt fall ur skyddssynpunkt lämpligt sätt. I fråga om skyddsåtgärder vid befintliga anläggningar ges bestämmelser i 4 §. Inledningsvis har där upptagits ett allmänt stadgande, enligt vilket ägare är pliktig att med avseende å anläggningen och driften vid densamma vidtaga erforderliga åtgärder för att minska faran för och begränsa verkningarna av sådan skada som avses i lagen. Därefter har angivits några av de viktigare åtgärderna, som ingår i ägarens förpliktelser. Han skall sålunda vara pliktig att verkställa nödig förstärkning av anläggningens skydd mot brand- och annan bombskada. Vidare skall han utföra skyddsrum och andra erforderliga skyddsanordningar åt personal för anläggningens skötsel och skydd ävensom lämpligt förvaringsrum för förråd. Bland de uppräknade åtgärderna har vidare medtagits ombesörjande av erforderlig utbildning och övning av personal, avsedd att vid anläggningen fullgöra till civilförsvaret hörande uppgifter. Slutligen ålägges ägaren att vidtaga nödiga åtgärder för snabbt avhjälpande av driftavbrott.

Enligt 4 § andra stycket är nyttjanderättshavare skyldig att i viss utsträckning vidtaga nyssnämnda åtgärder i stället för ägaren.

5 § innehåller en allmän begränsning i fråga om vad som må åläggas ägaren eller nyttjanderättshavaren. Sålunda stadgas att det ej må föreskrivas skyldighet att vidtaga åtgärd, som med hänsyn till anläggningens omfattning och andra omständigheter i avseende å denna skulle vara oskäligt betungande.

Jämlikt 6 § må, om anläggningen nyttjas av annan än ägaren, kostnad som ägaren eljest skolat vidkännas, fördelas mellan honom och nyttjanderättshavaren efter vad som finnes skäligt.

Frågor om skyddsåtgärder m. m. prövas av en särskild nämnd, *krigsskyddsnämnden för kraftanläggningar*, och frågor om kostnadsfördelning jämlikt 6 § mellan ägare och nyttjanderättshavare av allmän domstol.

I 9 § ges bestämmelser om krigsskyddsnämndens sammansättning. Nämnden består av en lagfaren ordförande, en representant för försvarsstaben, en för civilförsvarsstyrelsen, en för vattenfallsstyrelsen och en för kommunala och enskilda kraftföretag. För varje ledamot skall finnas minst en suppleant. Ledamöter och suppleanter utses av Konungen; dock att Konungen äger uppdraga åt chefen för försvarsstaben att utse den militäre ledamoten och suppleant för honom.

Nämnden äger uppdraga åt ordföranden att ensam handlägga ärenden av enkel beskaffenhet.

Innan någon utför i ifrågavarande lag avsedd anläggning eller verkställer väsentlig ombyggnad, ändring eller utvidgning av sådan anläggning, skall han göra anmälan hos nämnden för prövning av fråga som avses i 3 §.

Lagen innehåller vidare närmare bestämmelser om krigsskyddsnämndens handläggning av ärendena m. m. Bl. a. må nämnas att vissa mål om tillstånd enligt vattenlagen till anläggning för kraftverk eller vattenreglering ej må avgöras med mindre krigsskyddsnämndens utlåtande föreligger.

Enligt 16 § äger krigsskyddsnämnden vid vite tillhålla den, som är pliktig att vidtaga skyddsåtgärd, att fullgöra sin skyldighet, och vid underlåtenhet att utföra åtgärd kan under vissa förutsättningar åtgärden utföras på den försumliges bekostnad.

Klagan över krigsskyddsnämndens beslut föres hos Konungen. (17 §).

Lagen innehåller slutligen vissa straffbestämmelser, m. m. (18—19 §§).

Närmare bestämmelser om krigsskyddsnämndens verksamhet finns i en *den 30 juni 1942 (nr 488) utfärdad instruktion för krigsskyddsnämnden för kraftanläggningar*.

Krigsskyddsnämndens framställning

I sin tidigare nämnda framställning den 18 augusti 1956 har nämnden anfört, att en del av de kraftanläggningar som angives i 2 § i lagen icke längre kan sägas vara av den storleksordning, att de har väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket. Vissa mindre anläggningar bör enligt nämnden föras utanför lagens tillämpningsområde och nämnden föreslår i anledning därav att 2 § måtte ändras.

Angående den prövning nämnden har att verkställa sägs i skrivelsen följande.

Denna prövning omfattar ett såväl tekniskt som ekonomiskt bedömande och är i fråga om större företag ofta av synnerlig betydelse för såväl anläggningens planläggning som dess ekonomi. För de mindre företagen av sådan

storleksordning, att de äro underkastade lagens bestämmelser, har däremot nämndens prövning icke samma betydelse. Beträffande de hithörande minsta kraftverken, kraftledningarna samt transformator- och kopplingsstationerna kan nämndens prövning till och med oftast betecknas som praktiskt taget betydelselös, i det att nämnden regelmässigt finner sig sakna anledning att föreskriva skyddsåtgärd. För dessa företag innebär därför skyldigheten att vid nyanläggning, ombyggnad, ändring och mindre utvidgning av anläggningen till nämnden anmäla frågan om vidtagande av särskilda skyddsåtgärder en onödig och tidskrävande omgång samtidigt som det tilltagande antalet av sådana anmälningar för nämnden medför en belastning, vars borttagande skulle giva nämnden möjlighet att ägna mera tid åt de angelägna ärenden av alltmera invecklad beskaffenhet, där skyddsåtgärder för de större kraftanläggningarna äro påkallade.

Krigsskyddsnämnden uttalar vidare, att det torde vara ovedersägligt, att produktions- och distributionsanläggningarnas snabba tillväxt under senare år och deras allt mera markerade utbyggnad till enheter med större effekt och högre överföringsspänning än tidigare har, ur de synpunkter varom här är fråga, minskat betydelsen av de små anläggningarna. Det skulle enligt nämndens mening vara fullt tillräckligt om dess prövning inskränkte sig, förutom till vattenregleringsdammar vid magasin av den i lagen redan angivna storleken, till *dels* kraftstationer som är avsedda för en generator-effekt av minst 10 000 kVA, *dels* kraftledningar för en spänning av minst 100 kV och *dels* transformator- eller kopplingsstationer, avsedda för en genomgångseffekt av minst 10 000 kVA.

I skrivelse den 1 december 1956 har nämnden därefter gjort det tillägget till sin tidigare framställning, att nämnden beträffande transformator- och kopplingsstationer föreslagit, att den nuvarande undre spänningsgränsen, 40 kilovolt, måtte bibehållas, enär eljest ett hundratal anläggningar, som förut icke varit underkastade lagens bestämmelser, skulle falla under dessa. En sådan verkan hade icke varit avsedd med nämndens framställning.

Remissyttrandena

Den av krigsskyddsnämnden föreslagna ändringen tillstyrkes eller lämnas utan erinran av samtliga remissinstanser utom länsstyrelsen i Norrbottens län, som ifrågasätter lämpligheten av den föreslagna lagändringen.

Kommerskollegium uttalar bl. a., att sedan lagens tillkomst äldre stationer ombyggts för större effekter och högre spänningar samtidigt som nya kraft- och överföringsanläggningar för avsevärda effekter och höga spänningar tillkommit. Detta har enligt kommerskollegium medfört, att i verkligheten gränsen för anläggningar som kan anses vara av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen kommit att höjas och den kan numera anses ligga vid de effekt- och spänningsvärden, som krigsskyddsnämnden föreslagit.

Svenska Vattenkraftföreningen och *Svenska Elverksföreningen* utvecklar

i sitt gemensamma yttrande närmare skälen för sitt tillstyrkande av den föreslagna lagändringen. Föreningarna anför följande.

Föreningarna dela helt krigsskydds nämndens uppfattning att den prövning, som enligt bestämmelserna i nämnda lag skall ske för vissa kraftverk, kraftledningar samt transformator- eller kopplingsstationer, saknar väsentlig betydelse för mindre anläggningar och att en höjning av undre gränsen för prövningsskyldighet därför är önskvärd. Kraftproduktionsapparaternas snabba tillväxt sedan tiden för lagens tillkomst har nämligen inneburit, att större anläggningar proportionsvis öka mera i antal och därigenom blir de mindre kraftverkens bidrag till landets totala energiförsörjning relativt sett allt mindre. Som exempel kan framhållas att antalet vattenkraftverk med en installation av minst 10 000 kVA vid slutet av år 1956 utgör ca 90 st, vilket antal mer än fördubblats sedan år 1942. Deras sammanlagda effekt, ca 4,5 milj. kW, representerar nu över 85 % av den totala installerade vattenkrafteffekten i landet, medan installerade effekten i de drygt 90 st anläggningarna mellan 10 000 kVA och 2 500 kVA — nuvarande undre gräns för prövningsskyldighet — endast motsvarar ca 7 % av samma totaleffekt. Som följd härav kan, som krigsskydds nämnden påpekar, skyddsåtgärder även för dessa mindre anläggningar knappast anses erforderliga.

I en del yttranden påpekas att såvitt angår transformator- och kopplingsstationer bör — såsom även krigsskydds nämnden sedermera föreslagit — den nu gällande undre spänningsgränsen, 40 kilovolt, bibehållas, då eljest ett flertal mindre anläggningar skulle komma att falla in under lagen och avsikten med lagändringen sålunda motverkas.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap anför bl. a. följande.

Riksnämnden har icke något att erinra mot förslaget men vill dock framhålla, att det icke alltid är en anläggnings storlek som ensam avgör om anläggningen skall anses vara av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i krig. Även mindre produktions- och distributionsanläggningar kunna av olika skäl vara av sådan vikt, att möjlighet bör finnas att föreskriva skyddsåtgärder för dessa. I lagen bör därför riksnämnden erhålla befogenhet att, då nämnden så finner erforderligt, påkalla prövning av skyddsbehovet för anläggning, som eljest är undantagen från sådan prövning.

Länsstyrelsen i Norrbottens län ifrågasätter lämpligheten av den föreslagna lagändringen och uttalar, att det synes vara ändamålsenligare, att anmälningsskyldigheten för de mindre kraftverken bibehållas, måhända i förenklad form, samt att nämnden på grundval av föreliggande omständigheter bedömer om skyddsåtgärder bör vidtagas.

Till stöd för sitt ställningstagande behandlar länsstyrelsen i sitt yttrande vissa särskilda anläggningar, som enligt den föreslagna lydelsen av lagen skulle falla utanför lagens tillämpningsområde men som enligt länsstyrelsen är av betydelse för vissa krigsindustrier, m. m.

Tilläggas må att enligt en vid länsstyrelsens yttrande fogad skrivelse *statens vattenfallsverk, Norrbottens kraftverk*, lämnat krigsskydds nämndens förslag utan erinran.

Departementschefen

Avsikten med ifrågavarande lagstiftning är att genom förebyggande åtgärder av olika slag försöka skydda våra kraftanläggningar mot skada genom luftanfall eller annan krigshandling eller sabotage. Med hänsyn till den elektriska kraftens utomordentliga betydelse för vår försörjning och hela totalförsvaret är det uppenbarligen av största vikt att effektiva skyddsåtgärder vidtages.

Ifrågavarande lag äger tillämpning beträffande anläggning av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket, och i lagen har närmare angivits, vilka anläggningar som skall anses vara av sådan betydelse. Gränsdragningen har därvid gjorts efter anläggningens storlek. Föredragande departementschefen uttalade härom vid lagens tillkomst bl. a., att visserligen vore icke enbart storleken av en anläggning avgörande för densammans betydelse för kraftförsörjningen, men för underlättande av bestämmelsernas tillämpning måste det anses vara värdefullt, att deras tillämpningsområde bleve så entydigt som möjligt angivet, och detta torde bäst kunna ske genom att ange anläggningarnas storlek. Han förordade därför en gränsdragning efter denna princip.

Krigsskyddsnämnden har nu föreslagit att de gränser, som fastställdes 1942, måtte höjas. Gränsen i fråga om kraftverk föreslås höjd från en generatoreffekt av 2 500 till 10 000 kilovoltampère och gränsen beträffande elektriska ledningar bör enligt förslaget höjas från 40 kilovolt till 100 kilovolt. För transformator- och kopplingsstationer är gränsen f. n. bestämd sålunda, att genomgångseffekten skall vara minst 2 500 kilovoltampère. Även denna gräns föreslås höjd till 10 000 kilovoltampère.

Nämndens förslag har på ett undantag när lämnats utan erinran av remissinstanserna och för egen del anser jag likaledes bärande skäl föreligga för en ändrad gränsdragning. Såsom framhålles såväl av nämnden som i remissyttrandena har under senare år en uthyggnad till enheter med större effekt och högre överföringsspänning ägt rum och större anläggningar har även proportionsvis ökat mera i antal. Därigenom har en förskjutning skett i fråga om anläggningar, som kan anses vara av väsentlig betydelse för kraftförsörjningen i riket. De anläggningar, som enligt den föreslagna gränsdragningen skulle komma att undantagas från lagens tillämpning, motsvarar endast en förhållandevis liten del av totaleffekten. Utvecklingen synes också, enligt vad som framgår av krigsskyddsnämndens yttrande, ha lett därtill, att beträffande ifrågavarande mindre anläggningar anmälnings- och prövningsförfarandet blivit en onödig och tidskrävande omgång. Ärenden rörande mindre anläggningar har för nämnden medfört en betydande belastning och en ändring av gränserna skulle giva nämnden möjlighet att ägna mera tid åt de angelägna ärendena rörande större kraftanläggningar.

Såsom påpekats av länsstyrelsen i Norrbottens län kan en del mindre

2 — Bihang till riksdagens protokoll 1957. 1 saml. Nr 33

kraftanläggningar vara av särskild betydelse, exempelvis för en krigsindustri eller eljest för kraftförsörjningen inom viss del av riket. Givetvis är det angeläget att skyddsåtgärder vidtages även beträffande sådana anläggningar. Men även om de föres utanför lagens tillämpningsområde, torde man — vilket i viss mån bestyrkes av yttrandet — ha anledning räkna med att skyddsåtgärder kommer att vidtagas jämväl vid sådana mindre anläggningar som är särskilt betydelsefulla. På grund härav och då det, såsom framhölls vid lagens tillkomst, är angeläget att lagens tillämpningsområde blir så entydigt angivet som möjligt, anser jag att gränsdragningen även nu bör ske efter anläggningens storlek. De av nämnden föreslagna gränserna, som tillstyrkts av remissinstanserna, synes mig lämpligt avvägda och jag vill därför förorda att ifrågavarande bestämmelser ändras på sätt som nämnden föreslagit.

I detta sammanhang synes lämpligen ändring böra vidtagas jämväl av besvärbestämmelserna i lagen. Enligt 17 § må klagan över krigsskyddsnämndens beslut föras hos Konungen genom besvär, vilka skall ha inkommit till vederbörande statsdepartement före klockan tolv å trettionde dagen efter den, då klaganden erhöll del av beslutet. Enär frågan om besvärstid numera är generellt reglerad i lagen den 4 juni 1954 om besvärstid vid talan mot förvaltande myndighets beslut och då intet skäl föreligger för att i ifrågavarande lag bibehålla en särreglering, synes föreskriften om besvärstid i förevarande paragraf böra utgå. I likhet med vad som föreskrivits i liknande sammanhang bör stadgas, att beträffande överklagande av beslut som meddelats före dagen för lagändringens ikraftträdande, äldre bestämmelser skall tillämpas.

De förordade ändringarna föreslås skola träda i kraft den 1 juli 1957. Någon övergångsbestämmelse utöver den nyssnämnda angående överklagande av beslut, som meddelats före lagens ikraftträdande, synes icke erforderlig. Har anmälan beträffande en anläggning, som till följd av lagändringen faller utanför lagens tillämpningsområde, gjorts enligt de tidigare gällande bestämmelserna utan att något beslut i ärendet hunnit meddelas, torde sådan anmälan icke böra föranleda någon nämndens åtgärd.

Departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över bifogade inom inrikesdepartementet upprättade förslag¹ till *lag angående ändring i lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar* måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Birgit Strand

¹ Detta förslag, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här utelämnats.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 3 januari 1957.

N ä r v a r a n d e :

justitieråden WALIN,
SJÖWALL,
HAGBERGH,
regeringsrådet KLACKENBERG.

Enligt lagrådet den 27 december 1956 tillhandakommet utdrag av protokoll över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 14 december 1956, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående ändring i lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av byråchefen för lagärenden i inrikesdepartementet C. J. G. Persson.

Lagrådet yttrade:

Av krigsskydds nämndens framställning framgår ej varför nämnden — såsom den uppgivit — i fråga om mindre kraftverk och vissa andra mindre anläggningar funnit sig sakna anledning att föreskriva skyddsåtgärder enligt ifrågavarande lag, i vidare mån än att de mindre anläggningarnas betydelse för kraftförsörjningen ansetts minskad genom tillkomsten av större enheter. Det är sålunda icke upplyst, huruvida nämnden övervägt det ökade värde som de smärre enheterna representera vid försvårad import av bränsle under krigsförhållanden eller efter förstörelse av större enheter. Lämpligheten av den föreslagna lagändringen ur beredskapssynpunkt undandrag sig därför lagrådets bedömande. Mot förslagets avfattning har lagrådet ej någon erinran.

Ur protokollet:
Torsten Johansson

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari
1957.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, försvars- och kommunikationsdepartementen anmäler chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Hedlund, lagrådets den 3 januari 1957 avgivna utlåtande över det den 14 december 1956 till lagrådet remitterade förslaget till *lag angående ändring i lagen den 12 juni 1942 (nr 335) om särskilda skyddsåtgärder för vissa kraftanläggningar* och anför.

Lagrådet har icke haft någon annan erinran mot lagförslaget än att lagrådet — under hänvisning till krigsskydds nämndens framställning — uttalat, att lämpligheten av den föreslagna lagändringen ur beredskapssynpunkt undandrag sig lagrådets bedömning. I anledning härav vill jag endast tillägga, att såvitt angår sådana mindre anläggningar, som genom lagändringen föres utanför lagens tillämpningsområde, tillräckliga möjligheter att i ett skärpt läge föreskriva skyddsåtgärder m. m. torde finnas enligt civilförsvars lagstiftningen. Jag tänker därvid främst på den på civilförsvars lagen grundade kungörelsen om civilförsvaret vid statens vattenfallsverk och vissa icke statliga kraftföretag. Jag vill vidare fästa uppmärksamheten på att samtliga de myndigheter, som i första hand torde ha att beakta beredskapssynpunkter — chefen för försvarsstaben, civilförsvarsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen — tillstyrkt den föreslagna ändringen. På grund härav och då jag anser, att ett anmälnings- och prövningsförfarande, som redan i praktiken förlorat sin betydelse, icke längre bör bibehållas torde den föreslagna lagändringen böra genomföras.

Föredraganden hemställer härefter, att förut omförmälda lagförslag måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Johnny Sköldvall